

Ref.nr: 19/6826

Oslo, 11. september 2020

Lørenskog kommune
postmottak@lorenskog.kommune.no

kopi: OOFs medlemsorganisasjoner

Høringsuttalelse til:

KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL FOR LØRENSKOG 2020

Oslo og Omland Friluftsråd (OOF) er paraplyorganisasjon for 14 medlemskommuner, deriblant Lørenskog kommune, og 43 medlemsorganisasjoner i Oslo og Viken, og har som hovedformål å ivareta natur- og friluftslivet i regionen.

OOF har følgende forslag forbedringer av samfunnsplanen:

- Aktivitet må inn som en del av visjonen.
- Bevaring av naturmangfoldet må synligjøres bedre.
- Deltakelse krever opplæring - også deltakelse i friluftsliv.
- Under satsingsområde «Bokvalitet og inkluderende bomiljø» forslår vi en utdyping av den andre prioriteringen til: «Gode utearealer med grønne lunger, friluftslivs-/aktivitetsområder og turveier som knytter boligområdene sammen med Marka og andre større friluftslivsområder».
- Målbare parametre, som «250 meter til nærmeste turvei, og 500 meter til nærmeste friluftslivsområde», er viktig for å nå målene i planen.
- Under satsingsområdet «Bred ungdomssatsing» må friluftsliv inn som en prioritering.
- Under satsingsområde «Trygg og miljøvennlig transport» foreslår vi å endre den første prioriteringen til: «Et trygt og tett nettverk av gode turveier, snarveier, gang- og sykkelveier».

OOFs kommentarer og forslag til forbedringer til planens visjon og satsingsområder:

VISJON: LØRENSKOG – GRØNN, TRYGG OG MANGFOLDIG

OOF mener at denne visjonen har mye bra i seg, men at den har noen mangler.

AKTIVITET MÅ INN SOM EN DEL AV VISJONEN

OOF mener at visjonen mangler en dimensjon knyttet til friluftslivsaktivitet, og folkehelse. Flere steder i dokumentet framkommer det at aktivitetsnivået i befolkningen bør styrkes.

I Folkehelse-kapitlet på side 13 vises det til Lørenskogs folkehelseoversikt som «*framhever at fysisk aktivitet*» ... «*er områder som krever oppmerksomhet*». Lengre nede på samme side påpekes det at 38 % av Lørenskogs befolkning regnes som overvektige, at andelen ungdomsskoleelever som er lite aktive er høyere enn landsgjennomsnittet og «*at en stor andel av korte reiser internt i Lørenskog gjøres med bil.*»

Økt fysisk aktivitet og tilrettelegging for dette bør derfor være et sentralt element for kommunen og bør etter OOFs mening inn i en visjon for kommuneplanen.

OOF vil i den forbindelse påpeke at friluftsliv er en form for fysisk aktivitet som mange foretrekker. Forskning har nemlig vist at hele 61% foretrekker fysisk aktivitet i naturen og nærmiljøet. I tillegg styrkes den mentale helsen gjennom fysisk aktivitet og friluftsliv.

OOF mener derfor at visjonen bør endres til:

Lørenskog – grønn, trygg, aktiv og mangfoldig

BEVARING AV NATURMANGFOLDET MÅ SYNLIGGJØRES BEDRE

På side 10 i planen vises det til FNs naturpanel: «*Tap av naturmangfold er på mange måter den andre krisen i verden, ved siden av klimaendringene.*»

Bevaring av naturmangfold er i planens visjon knyttet til ordet «mangfold», på side 8. OOF mener at bevaring av naturmangfold hører hjemme under visjonsordet «grønn», på side 7.

OOF foreslår derfor følgende tilføyelse (understreket) i den andre setningen under punktet «*Lørenskog skal være en grønn kommune*», på side 7:

Det skal være en målrettet innsats for ren luft, ren jord, rent vann og for bevaring av naturmangfoldet.

BÅDE NATUR- OG FRILUFTSLIVSVERDIENE MÅ KARTLEGGES

For OOF er det viktig at naturverdiene og viktige friluftslivsområder blir ivaretatt. Vi vil påpeke to forhold som er viktige for nå dette delmålet.

1. OOF anbefaler en «Kommunedelplan for naturmangfold»

Vi anbefaler at Lørenskog utarbeider en «Kommunedelplan for naturmangfold» slik flere kommuner i Akershus/Viken allerede har gjort, og slik Stortingsmelding nr. 14, «Natur for livet - Norsk handlingsplan for naturmangfold», fra 2016 anbefaler.

2. OOF støtter Lørenskogs kartlegging og verdsetting av sine friluftslivsområder

Vi har forstått at Lørenskog kommune er igang med å kartlegge og verdsette sine friluftslivsområder i tråd med regjeringens ønsker. OOF har nettopp avsluttet arbeidet med å kartlegge og verdsette friluftslivsområdene i Oslo, og de umiddelbare reaksjonene fra saksbehandlere i Oslo kommune er at dette er et svært nyttig og effektivt virkemiddel for å få fram friluftslivsverdiene i arealsaker.

SATSINGSOMRÅDE: «TILHØRIGHET OG FELLESKAP»

OOF er positiv til satsingsområdet og til flere av kommunens delmål/prioriteringer om:

- Medvirkning og deltagelse fra flest mulig innbyggere
- Utvikling og styrking av frivilligheten
- Godt planleggingsarbeid og utvikling av lokalmiljøene

FORBEDRING AV KOMMUNENS HJEMMESIDER VIL STYRE MEDVIRKNINGEN

OOF er spesielt opptatt av gode medvirkningsprosesser og at det planlegges overordnet og i en tidlig fase, gjerne gjennom større områdeplaner o.l. Dette sikrer god utvikling av lokalmiljøene, blant annet ved at befolkningens behov for friluftsliv, grøntarealer, turveier o.l. ivaretas på en best mulig måte.

Dette er særlig viktig i en kommune der det planlegges for fortsatt stor vekst, med opptil 1000 nye innbyggere per år (side 19) og planer om 4500 nye boliger de nærmeste åra (side 11 i planen).

OOF opplever at kommunen i stor grad har gode medvirkningsprosesser, og at behandlingen av den kommende kommuneplanen har vært spesielt god på dette.

På et område har kommunen forbedringspotensiale, og det er bruken av kommunens hjemmeside til å informere om kommuneplanen og andre planer.

DELTAGELSE KREVER OPPLÆRING

OOF er også opptatt av deltagelse og er godt fornøyd med formuleringen på side 19: «Alle innbyggere skal ha mulighet til å bidra og oppleve mestring.» For OOF er friluftsliv en viktig arena og møteplass for alle grupper i samfunnet. For å inkludere de grupper som ikke normalt «vokser opp» med friluftsliv, tilbyr OOF basiskurs i friluftsliv.

For å sikre dette skal Lørenskog kommune tilby opplæring i friluftsliv og andre inkluderende aktiviteter.

DET FRIVILLIGE ARBEIDET ER VIKTIG OG MÅ STYRKES MED BL.A. DRIFTSSTØTTE

OOF er også opptatt av frivillighetens rolle og kår og er godt fornøyd med at kommunen har en egen «frivillighetspolitiske plattform».

OOF mener at organisasjonenes frivillige arbeid må støttes, og at det er særlig viktig med en generell driftsstøtte, slik at organisasjonen kan holde i gang en basisvirksomhet. Prosjektfinansiering er bra men uforutsigbart og gjør det vanskelig å planlegge og gjennomføre aktiviteter regelmessig og med forutsigbar varighet. Derfor er det viktig å prioritere generell driftsstøtte og prosjektfinansiering med lengre varighet enn 1 år. Det å få inaktive grupper ut i skog og mark gir klare helse- og trivselsmessige gevinster.

SATSINGSOMRÅDE: «BOKVALITET OG INKLUDERENDE BOMILJØ»

OOF er positiv til satsingsområdet og særlig til delmålet/prioriteringen: «Gode utearealer».

Særlig viktig for Lørenskog blir det å sikre befolkningen i de nye fortettingsområdene en godt utviklet grønnstruktur med uberørt natur, friluftsområder med aktivitetsmuligheter og turveier i nærområdene.

OOF er derfor helt enig når planen øverst på side 14 påpeker at det må langsiktige og gode planer til for god stedsutvikling: «*Behovet for grønne rekreasjonsområder øker i takt med befolkningsveksten. Det store presset på arealene kan redusere naturmangfoldet og naturopplevelser. Langsiktige planer for stedsutvikling er nøkkelen for å unngå det.*»

OOF er derfor godt fornøyd med Lørenskogs arealstrategi (side 15 og 16) som bidrar til å sikre kulturlandskapet ved en avgrensning av byggesonen og å sikre grønne forbindelser langs elvene mellom byggesonen og Marka. OOF legger her til grunn at Lørenskog kommune respekterer Markaloven og byggeforbudet i Marka.

Positivt er det at planen på side 21 varsler at det skal utarbeides «retningslinjer for å sikre god bokvalitet» i 2020, der «gode utearealer, soltilgang, ren luft og varierte boliger vil inngå». OOF synes også det er positivt at det i planen står at

«små skogholt, på folkemunne kalt «hundremeterskog», skal bevares til glede for lokalsamfunnet, også ved utbygging så langt det lar seg gjøre.»

For å sikre gode utearealer, og presisere hva som ligger i dette, foreslår OOF at delmålet/prioriteringen/kulepunktet «Gode utearealer», øverst på side 21, utdypes på følgende måte:

Gode utearealer med grønne lunger, friluftslivs-/aktivitetsområder og turveier som knytter boligområdene sammen med Marka og andre større friluftslivsområder.

MÅLBARE PARAMETRE MÅ INN I PLANENE

For å sikre tilstrekkelig med grønne lunger, friluftslivsområder og turveier der folk bor bør Lørenskog ta i bruk målbare parametre. På den måten kan en lettere kontrollere om målene nås.

OOF foreslår derfor følgende parametre som andre kommuner i vår region allerede benytter og som anbefales i mener at det bør føyes til punkter som konkretiserer hva som bør gjøres for å sikre disse målene.

«Ingen innbyggere skal ha mere enn 250 meter til nærmeste turvei.»

«Ingen innbyggere skal ha mere enn 500 meter til nærmeste friluftslivsområde, egnet som møteplass og til attraktive aktiviteter, både sommer og vinter.»

SATSINGSOMRÅDE: «BRED UNGDOMSSATSING»

OOF er positiv til satsingsområdet og spesielt til delmålet/prioriteringen:

«Organisert og uorganisert idrett, fritidsaktiviteter og kulturtilbud»

Blant voksne er friluftsliv og turgåing den viktigste formen for fysisk aktivitet. Koronasituasjonene har vist at friluftsliv også er viktig for ungdom. Svært mange ungdommer, uten mye friluftslivserfaring, har i sommer dratt til skogs med sovepose og hengekøye.

Friluftsliv er et lavterskeltilbud som kan gjennomføres uten alt for mye organisering. Utstørsbehovet varierer, men mange aktiviteter kan gjennomføres med relativt enkelt og rimelig utstyr. Noen ganger er det nødvendig med mere spesialisert og dyrt utstyr. Heldigvis har Lørenskog en ordning med utlån av friluftslivsutstyr (BUA Lørenskog).

OOF mener derfor at en bør føye til friluftsliv som en viktig fritidsaktivitet for ungdom i Lørenskog og vi foreslår følgende endring på det siste kulepunktet på side 22:

Organisert og uorganisert idrett og friluftsliv og andre fritidsaktiviteter og kulturtilbud

SATSINGSOMRÅDE «TRYGG OG MILJØVENNLIG TRANSPORT»

OOF er positiv til satsingsområdet og særlig til delmålet om «trygge gang- og sykkelveier og gode snarveier».

For OOF er et trygt og tett nettverk av ferdselsårer for gående og syklende et viktig element for å få folk ut på tur, for naturopplevelser og for bedre folkehelse.

OOF forslår derfor følgende endring av det første kulepunktet på side 24:

Et trygt og tett nettverk av gode turveier, snarveier, gang- og sykkelveier.

Med vennlig hilsen
Tom Fremstad
Generalsekretær

Johan Hval
Rådgiver